

پازار — ۱۵ شباط ۱۳۴۱

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده

« وقت » مطبعه سنده

متصل گوشه باشند

نومرو ۲

صاحب و مدیری

محمد مسیح

ایکنجی سنه — نومرو ۳۱

آب و شراطی

منه لکی ۳۵

آلنی آیونی ۱۲۵

فرق العاده ۱۰۰

ایچون ۱۰۰

غرضشدر

مجموعه من ۱۰۰

طبعی تفسیر ایدلین

آثار اعاده ایدلین

ملکی تحریک

در آیه برنجی دارنده بشهر کونلری میبار ، علمی ، ادبی ، اقتصاد ، فنی رسمی مجموعه در

برملاقات

دارالفنون تورک ادبیاتی تاریخی مدرسی کو پریمی زاده محمد فؤاد بکله تورک تاریخک بیدی حقتده «دارالعلمین قونفرانس سالوننده ویرین قونفرانسک عرق خلاصه ریزک مطبوعه ندری اوزورینه» یایردیغیز ملاقات خلاصه سی بو خصوصده کی یا کیشلقلری تصحیح مقصدیه بوجه آتی نشر ایدیوروز :

تورک تاریخی ره ره باشلد

بوندن برقاچ سنه اول «تورک تاریخی» آدلی کتابی یازارکن، تورک تاریخنه بدأ اولهوق «هونق» نو» لری قبول ایتشدم مؤخرأ لبس لک تاریخ پروگراملری تنظیم ایدن هیئتده عین نقطه نظری تصویب ایتدی . بوندن اوچ آی قدر اول بر تاریخ معلمی، ملی تاریخمزلک آتشیق میلادی طقوز یوزدن صوکر باسلامه سی لازم کلدیکی حقتده بر قونفرانس ویرمش، و دییشک : [هونق] - نو لر تورک دکلدر، صوک زمانلرده برژاپون عالی بونلرک تورک اولمادیغی اثبات ایتدی . فؤاد بک بوندن یوزاللی سنه اولکی بر مؤلفک یعنی «ده کینی» نک فکرخی قبول ایتش و بو خصوصده کی صوک تدقیقات علمیه دن خبر قالمش [تورک تاریخی حقتده هیچ معلوماتی اولمیهوق، «ژورنال آزیا تیک» ده ایدر . اگر تورک اوچانی، تورک مملکت دویدینی عمومی بر احتیاج اولماسه یدی مرکزک چوق ضعیف اولان یاریمنه رغماً، منورلرک کندنی تشبیل یله شمده ی قدر ۱۴۲۰ اوچاق آجیمش اوله بیلیمیدی؟ اعتراض ، تزییف ، قصدأ چیقاریلان هر نوع مشکلات ، سیاسی بحرانلر ، اجنبی اشغاللری، مملکتک باشنده قویان قیامتلر تورک اوچانگک روحلرده چوق درین کیدن کولکری سوکمه کتفیات ایتشمدر . هرکس ایستدیکنی سولیکده دوام ایدره؛ بر طرفندن ده مؤسسه هرکون انکشاف حالنده در . « کسندیلرینه بو ویردکلری جوابدن دولای تشکر ایتدم . تام آیرلق اوزره ایدم ، حتی سلاملاشمشقد . حمده صبحی بک آقاده بکا دیدی که :

«شرق مملکتلرند سیاسی زمزمه موسم پیراقلری کیدره . بر روزگار کلیر ایش باشنده اولانلری اوکسنتا قار ، کوتورور . بزم ایچین امید قطعه سی مکتبلر مزلک اوچاقلر مزلک یتیشدیریدیکی یکی نسلده در . حاکیت ملیه دن نهلن مقدس فکرک دوام واستقرا ریخی، اوزون ونهایه مزراستق باله دوعری انکشافی اوچاقلر مزلدن و مکتبلر مزلدن بکلیوروز . »

تکراو تشکر ایتدم و آیریلدم . مردیوملردن ایترکن قاجمده کی الک بویوک آرزو، اوچاقلرک، وطن و مملکتنه نافع بوتون صمیمی المارلر ده موفق اوللری ایدی . آخره : ۷ شباط ۱۳۴۱

محمد مسیح

درجهیه واردیفنه قانمیدرلر؟ برمدیتدن دیگر برمدیتنه استحالده ایدیروروز . خلق ایچنده خلق مؤسسه سی اولهوق بوحرکی ارشاد ایتک لزومی موضوع بحث اوله مازی؟ تورک مملکتک اوزرنده هانکی وطنداش بالکیز حکومتک موجود نهایتسز احتیاجلرک کافه سی تطمین ایده بیله کیمنه قاندر . بو وظیفه نک بر قسمی بر خلق مؤسسه سی اولهوق تورک اوچاقلری اوزرلرینه آلسلر - اصلک آملرلدر - فائده سیمیز؟ لسان تدریسی پاپوروز ، معروف مللر آرمسنده بزمکی قدر اجنبی لسانلری اوکریمکه محتاج هانکیکی واردور . تورک کنجلیرینه فرانسیزجه ، انکیلریجه المانچی، ایتالیانچی اوکریمخوجا نتیجه سز برایشله مشغولدرلر؟ تورک اوچاقلری صیتمه محاده سنه اشتراک ایتشدر . هیمز بیلوروزکه بو محاده یه حکومت و سناطی کافی کلیر . الدن کلیدی قدر بو قورقونج نولوم تهلکسنه قارشو بوغوشق وظیفه مندر . تورک اوچاقلری اعضالری اولان دوققورلرده بو یولده چالشیور . معقول اولهوق بوکا اعتراض ایتک تصور ایدیه بیایری؟ . . . ملی شعور کافی درجده اویانمادشدر . تورک لسانی، لسان حدودلر مزه رقیب لسانلرله عصرلر دهری چارپیشور . تورک لسان منطقلری جنوبدن و شرقدن کان ایکی بکر لسانک جریانلرینه معر وضدر . تورک اوچاقلری بو حدودلر ده بکچیلک وظیفه سی کورپیور و تورک لسانی تقویه ایدیور ، نشر ایدیور . تورک اوچاقلرند علم ، صنعت و جرت فعالیت واردور . تورک اوچاقلرند واک معقول طرزده غرب بیلک فکرلرینک تعلیقاتی کورورسکیز . بویوقسز مملکتده (۱۴۲) مرکزیه بویولده چالیشان بر مؤسسه آرتق ازومسزدر دیک ایچین کورمه مک و دواملق لازمدر . تورک اوچاقلری ذوق الک حقیق بریسی در . استانبولده ، آنقرده ، آطنه ده ، بروسه ده تورک اوچاقلری زیارت ایدنلر اوراده مدنی واصل بر ذوق بولورلر . مملکت بونوق تربیه سنه در محتاجدر . او حالده برجه ایچنده خلاصه ایدم : قونفرانسلر ویردیردن ، سرکلر ترتیب ایدن ، حمیه سز تورک کنجلیرینه مؤثر صورتده باباقی ، رسامک، عللک ، موسیقیشاسک هر نوع متخصصک دوستی و مشوق اولان ، یکی بر اجتماع جانی ایچین لازمکن ملکاتی تقویه ایدن ، دولک رسی تشکیلاتی آلتنده کیت کیده بویوین ، بر خلق تشکیلاتی حالنده انکشاف ایدن بو مؤسسه وظیفه سی یتیرمه مش، بالعکس یکیدن یکی، بر طاقم وظیفلر درعهده ایتشدر . الک صوک درعهده ایتدیک وظیفه ایسه تورک ملاتی و ملیتی ایچین (۱۳) سنه دهری دوام ایدن محاهده سنک بر محصولی اولان «حاکیت ملیه» دستورخی کوکلشد یرمک و مدافعه ایتکدر . تخمین ایدیورمکه سولیکلرم اورته آتیلان اعتراضلرک نه قدر استادمز اولدیفنی کوسرتمک کتفیات

کیز: بناء عليه «شرأتوری» نك بر فرضیه سی، بزی «هیونف-نو» لرك ماهیتی حقیقه شمیدی قدرهان بالعموم سینولوغلرك قبول ایندیکی بر نقطه نظر دن واز کیره مز .

خامساً: «تورکیا تاریخی» مده - بر جوق اوروبا علما سندن داها احتیاطکار حرکت ایده رک - «هیونف-نو» لرك بر قوفه دره راسیون اولدیغی و بونده اکثریتك تور کارد اولقله برابر موغوللره، فینو-اوغرییدن قوملرینه تصادفايدلیدیکی سوله مشدم، «شرأتوری» نك ادعا ایندیکی کله لرك طونفوزجه ایله ایضاحی فیلولوغلر طرفندن قبول ایدیلسه بیله، بو، بزم نقطه نظر مزی تکذیب ایده مز .

سادساً: چونکه قوصقوجه بر ملتک ماهیت قومیه سی، ساده جه، شکل ایضاحی جوق قاریشقی فرضیه لر میدان آجاییله جک اون بش یکریمی منفرد گه دن استنتاج ایتک منطقسزدر . هم دوشونمکی که عین «شرأتوری» بوندن یکریمی سنه اول بو گله لرك تورکیه اولدیغی اثباته قیام ایتشدی !

سابعاً: هیونف-نور لرك ایچیده قوتلی تورک کتله لرنیک موجو-دیتنه داتر چین تاریخلرنیک صریح وقطی افاده لری واردر . امین عالی بک بوموشله یه داتر ساده جه «شرأتوری» نك مقاله سی او قودینی ایچون بوافاده لردن بی خبر بولونیور .

ثامناً: سینولوژینیک بوکونکی نتایج تدقیقاته کوره، «شرأتوری» نك منفرد نظریه سندن زیاده بوتون سینولوغلرك متفقاً قبول ایتدکاری نقطه نظرک قبولی ضروریدر .

ایشتمه مطالعاتک خلاصه سی بوندن عبارتدر . «مسلك» ده کی خلاصه یه نظراً، تورک تاریخک بو ایکی بقی آیلق مدقی «علمده ولایتک افلاس ایندیکی» و «سینولوغلرك تورک، موغول وهونی تفریق ایدمه داکلری» ده «سوله مش - حتی وار: ملکتیزده علمده ولایت افلاس ایتمه یعنی اختصاصک قیمت ومعنای موجود اولسه ییدی، رسمی بر قوفه وائس سالونده ایکی بقی آیلق مورخجکله سوز سوله تیلیرمیدی واونی دیکله یجک برتک آدام بولونورمیدی! نه قدر یازیقه اوروبالیر هنوز بوخصوصه بزم قدر ترقی ایدمه داکلری ایچون «علمده ولایت» ه یعنی اختصاصک قیمته هر زمانکندن داها فضله اهمیت ویریورلر ... اون تحقیقک بر مقاله او قومقله سینولوغلره تورک، موغول وهونی اوکره تمکه قافاجق زاوالیرله، ایشته بوندن دولانی، آنجاق بزم کبی «علمده ولایتک افلاس، ایندیکی» برده تصادف اولونیور ... مویله ک وردیکی بویضاحلندن دولانی محرم کندیلرینه تشکر ایدمک آیرلشدر .

تصادفاً خبر آیدینی بر مقاله بی محض حقیقت دان ایدن اوواکاستناداً همان هجومه قافیشان بر آدامه قارش، کنجلیک تورک ایتک لازمیدی . بناء عليه دارالمعلمینده ویرمینی وعد ایندیکم بر قوفه وائسی بو موضوعک قصه جه تنورینه حصر ایتدم . بو قوفه وائسی بک یاقینده «تورک بوردی» مجموعه سنده نشر ایدر . حکم . بو قوفه وائسه یینه عین ذات دیگر بر قوفه وائسله مقابله ایتدی که خلاصه سی نیم قوفه وائسمک تمایله مخرف ومعنا سز بر خلاصه سیله بر لکده «مسلك» ده کوردیم . «مسلك» نیم سوز لرك دوغرو بر خلاصه سی نشر ایتش اولسه ییدی، اونجی قوفه وائسمه سرد ایدیلن کولونج وواهی سوز لرك جوانی کندیلکندن ویرلش اولوردی . بوتورلو خلاصه لرك بک فائده سنه قائل اولماقله برابر، آرزو کزه تبعاً، قوفه وائسمه ایضاح ایندیکم باشلیجه نقطه لری قصه جه سوله ییم . اوراده دیدم که :

اولاً: «هیونف-نو» لر حقیقه بر مطالعه یوروتکم منحصرأ سینولوغلرك حقیدر . چونکه بولنره عائد بوتون وثائقی، چین مشعل نده در . بوکونکی علم، اختصاص اوزرینه، تقسیم اعمال اوزرینه استناد ایدر . بر علمده متخصص اولمانلر، آنجاق متخصص لرك سوزلری نقل ایله کشفای مجبوردرلر . عکس تقدیرده شارالانلق وساخته کارلق ایتش اولورلر .

ثانیاً: هیونف - نور لرك تورک اولدقلری یالکیز: «ده کبی» دکل، «هیرت، موللر، قوردیه، لوفور» کبی بوکون دنیانک مک معروف سینولوغلری متحداً قبول ایتشاردر . حتی ۱۹۲۰ دن سوکرا، هیونف - نورله داتر چین منابعه استناداً اک صوک تدقیقاتی اجرا ایدن آلمان سینولوغی «غروت» ده بو عمومی نقطه نظری قبول ومدافعه ایتشدر .

ثالثاً: بوتون سینولوغلرك بو عمومی نقطه نظرینه قارش ساده جه، «شرأتوری» اسمنده برژاپون عالی شووک سنه لره «ژورنال آزاتیك» ده نشر ایندیکی بر مقاله ایله یکی بر نقطه نظر ایلری سوردی، واسکی هیونف - نورل دوره سندن قالان بعض محدود گله لرك تورکیه دن زیاده طونفوزجه و موغولجه ایله قابل ایضاح اولدیغی ادعا ایتدی .

رابعاً: «شرأتوری» نك اورتیه آیدینی «فیلولوژیک» طرز ایضاح، هنوز بر فرضیه دن، بر تکلیفدن عبارتدر . اگر بویضاحات لسانیه دوغرو ایسه، چین، طونفوز و موغول لسانلری متخصص لری اونلری قبول ایدرلر، دیکسه رد ایدرلر . بناء عليه بو نقطه هنوز مبهمدر . علم ایله اوغراشانلر بک ای بیلر لركه، هر تکلیف ایدیلن فرضیه نك مطلقاً تحقق ایتمی لازم